

«ҚЫЗЫЛОРДА ОБЛЫСЫНЫҢ
БІЛІМ БАСҚАРМАСЫНЫҢ
ҚЫЗЫЛОРДА ҚАЛАСЫ
БОЙЫНША БІЛІМ БӨЛІМІНІҢ
«ӘБУ ҚУДАБАЕВ АТЫНДАҒЫ
№197 ҚАЗАҚ ОРТА МЕКТЕБІ»
КОММУНАЛДЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК
МЕКЕМЕСІ

КОММУНАЛЬНОЕ
ГОСУДАРСТВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ
«КАЗАХСКАЯ СРЕДНЯЯ ШКОЛА
№197 ИМЕНИ АБУ КУДАБАЕВА»
ОТДЕЛА ОБРАЗОВАНИЯ
ПО ГОРОДУ ҚЫЗЫЛОРДА
УПРАВЛЕНИЯ ОБРАЗОВАНИЯ
ҚЫЗЫЛОРДИНСКОЙ ОБЛАСТИ

БҰЙРЫҚ
«01» 09 2016 ж.
Қызылорда қаласы

ПРИКАЗ
№ 19
город Кызылорда

**Жасөспірімдер арасындағы қылмыс
кұқық бұзушылықтың алдын алу туралы**

Жасөспірімдер арасындағы қылмыс пен құқық бұзушылықтың алдын
алу мақсатында **БҰЙЫРАМЫН:**

1. Жасөспірімдер арасындағы қылмыс пен құқық бұзушылықтың алдын алу мақсатында іс-шаралар қосымшаға сәйкес жүргізілсін.
2. Тәртіп бұзуға бейім балалар мектепішілік есепке алынып, жүйелі жұмыстар жүргізілсін.
3. Барлық сынып оқушылардың сабақтан бос уақытта, үйірме жұмыстарына тартылуы сынып жетекшілерге міндеттелсін.
4. Қылмыс пен құқық бұзушылықтың алдын алуға байланысты барлық сыныптарда тәрбие сағаттары, дөңгелек үстелдер, пікір таластар, дебат, сауалнама жұмыстары жүргізілсін.
5. Мектепішілік есепке алынған оқушылардың ата-аналарымен жүйелі жұмыстар жүргізу, оқушылар сабақтан тыс бос уақытын тиімді пайдалану мақсатында спорттық шараларға тарту, жеке жұмыстар жүргізу сынып жетекшілерге міндеттелсін.
6. Тәртіп бұзушылыққа бейім балаларды анықтау мақсатында Психо-диагностикалық жұмыстар жүргізу мектеп психологы Г.Айғараеваға міндеттелсін.
7. Осы бұйрықтың орындалуына бақылау жасау директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Н.Жұмановқа жүктелсін.

Мектеп директоры

Е.Ақшалов

«Бекітемін»

Әбу Құлабас атындағы
№197 қазақ орта мектеп директоры
Е.К.Ақшалов

**Кәмелетке толмағандар арасындағы құқық бұзушылықты болдырмау,
қылмыстылықтың алдын-алу жұмыстарының жоспары
/2023-2024 оқу жылы/**

№	Іс-шаралар	Мерзімі	Жұмыс түрі	Жауаптылар
	«Жасөспірімдер арасында құқық бұзушылықтың алдын-алу» мақсатында бірлескен жұмыстар жоспарын жасау, «Меднация» жоспары	05.09.2023	Жоспар	Мектеп әкімшілігі Мектеп инспекторы Сынып жетекшілер
	«Қылмыс пен құқық бұзушылық құрамы ұғымы мен мәні» ПБ-ның қызметкерлерімен кездесу (8-10 сынып ер балалары)	06.10.2023	Хаттама	Тәрбие бөлімі
	«Түнгі қаладағы балалар» тақырыбындағы рейдтік шаралар ұйымдастыру	Қараша Наурыз Сәуір Мамыр	Рейд	Тәрбие бөлімі Мектеп инспекторы
	Мектепте сабаққа дәлелсіз себептермен қатыспайтын балаларды жүйелі түрде анықтауға және есепке алуға бақылауды күшейту	Жыл бойы	Есеп беру	Тәрбие бөлімі Н.Жукашов Сынып жетекшілер
	Интернет желісінде балалар порнографиясы, зорлық-зомбылық, қатыгездік, суицид, лудомония, құқық қайшы контенттің таралуын болдырмау бойынша түсіндірме жұмысын жүргізу	13-17.11.2023	Хаттама	Тәрбие бөлімі Мектеп психологы Әлеуметтік педагог
	Кәмелетке толмағандар арасындағы құқық бұзушылықтың, зорлық-зомбылықтың, қорлаудың, қудалаудың, балалар ортасында мектептегі атыстардың алдын-алу туралы түсінік қалыптастыру	24.01.2024	Іскерлік ойындар, дебаттар	Тәрбие бөлімі Әлеуметтік педагог
	«Сен өз құқығыңды білесің бе?» /5-7 сыныптар/ «Сен және Заң»/8-11 сыныптар/	16.02.2024	Сынып сағаты	Тәрбие бөлімі Сынып жетекші
	«Отбасындағы қолайсыздық - құқық бұзушылықтың негізгі себебі» тақырыбында сұхбат	Сәуір	Ата-аналармен сұхбат	Тәрбие бөлімі

**Әбу Құдабаев атындағы №197 қазақ орта мектеп- 8-11 сынып оқушыларына
«Кәмелетке толмағандар арасында құқық бұзушылықты болдырмау және алдын
алу» тақырыбында өткен жиналыстың хаттамасы**

Күні: 06.09.2023ж

Қатысқандар:

- 1) Директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Н.Жукашов
- 2) Прокурор Р.Майгельдиева
- 3) Мектеп психологы К.Айгараева
- 4) 8-11 сынып жетекшілері, оқушылары

Күн тәртібінде қаралған мәселе:

Кәмелетке толмағандар арасында құқық бұзушылықты болдырмау және алдын алу

Мектеп директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Н.Жукашов жиналысты ашып сөйледі. Балалар мен жасөспірімдерді оқыту мен тәрбиелеу жанұядан басталады. Кәмелетке толмағандар арасындағы жағымсыз қылықтарды ауыздықтау, топтық төбелесті болдырмау және қылмыстың алдын алу туралы мәселелерін ортаға салды. Сабақ аяқталған кезде мектеп айналасында жүріп алмай үйлеріңізге қайтыңыздар. Басқа жакта жасалып жатқан қылмыстардың себебі көшеде бей-берекет жүру. Ата-анасының айтқанын істемеу. Бөтен балдарға ерудің әсері. Сондықтан мектепте, сыртта жүргенде тәртіпті, тәрбиелі болуларыңыз керек, ата-аналарыңызды жерге қаратпауларыңыз керек деп және кәмелетке толмағандар арасындағы жағымсыз қылықтарды айтып, топтық төбелесті болдырмау, қылмыстың алдын алу туралы мәселелерді ортаға салды.

Прокурор Р.Майгельдиева: Қазіргі кезде қаламыздағы оқу орындарында жасөспірімдер арасында қылмыс пен әкімшілік құқық бұзушылық көбейіп отыр. Мысалы: Біреудің мүлкіне тиіспеу, мектеп пен арнайы оқу орны арасындағы топтасып төбелесу, жасөспірімдер арасындағы спирттік ішімдігін ішу және темекі шегіп, түнгі беймезгіл уақытта ата-анасының қадағалауынсыз көшеде жүру орын алып отыр. Соның салдарынан жасөспірімдердің өліміне әкеп соқтыруы. Сонында кез-келген кикілжің нәтижесінде жеке адамдар арасында қарсы әрекет, не болмаса қақтығыс туындайды. ҚР ӘҚБ туралы кодексінің жасөспірімдерге қатысты баптарымен таныстырды. Жасөспірімдер арасындағы болып жатқан келеңсіз жағдайларды болдырмау үшін ата-аналары және сынып жетекшілері біріге отырып қылмыс пен құқық бұзушылықты болдырмау үшін жұмыс жасау керек екенін айтқым келеді деп өз сөзін аяқтап қорытындылады.

Сынып жетекшілері мен мектеп оқушылары прокурор Р.Майгельдиеваға сұрақтар қойып, тиесілі жауаптарын айтты.

Қаулы етеді:

1. Мектеп оқушылары арасында құқық бұзушылықтың алдын алу мен қылмысты болдырмауға байланысты іс-шаралар одан әрі жүргізілсін.

Мектеп директоры

Хатшы

Е.Ақшалов

М.Мырзағазиева

Қалалық білім бөліміне
Әбу Құдабаев атындағы
№197 қазақ орта мектеп әкімшілігінен

АНЫҚТАМА

Қызылорда облысының білім басқармасының Қызылорда қаласы бойынша білім бөлімі коммуналдық мемлекеттік мекемесінің 22.09.2023 күнгі №2426 санды кіріс хатына сәйкес, Әбу Құдабаев атындағы №197 қазақ орта мектебінде Жасөспірімдер арасында құқық бұзушылықтың алдын алу мақсатында ата-аналар жиналысы өткізілді.

Мектеп директорның тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Н.Жукашов жиналысты ашып сөйледі. Балалар мен жасөспірімдерді оқыту мен тәрбиелеу жаңадан басталады. Кәмелетке толмағандар арасындағы жағымсыз қылықтарды ауыздықтау, топтық төбелесті болдырмау және қылмыстың алдын алу туралы мәселелерін ортаға салды. Сабақ аяқталған кезде мектеп айналасында оқушылардың жүріп алмай үйлеріне қайтуын қадағалаңыздар. Басқа жақта жасалып жатқан қылмыстардың себебі көшеде бей-берекет жүру. Ата-анасының айтқанын істемеу. Бөтен балдарға ерудің әсері. Сондықтан мектепте кәмелетке толмағандар арасындағы жағымсыз қылықтарды айтып, топтық төбелесті болдырмау, қылмыстың алдын алу туралы мәселелерді ортаға салды.

Мектептің аймақтық инспекторы: Келес Жандос Қазіргі кезде қаламыздағы оқу орындарында жасөспірімдер арасында қылмыс пен әкімшілік құқық бұзушылық көбейіп отыр. Мысалы: Біреудің мүлкіне тиіспеу, мектеп пен арнайы оқу орны арасындағы топтасып төбелесу, жасөспірімдер арасындағы спирттік ішімдігін ішу және темекі шегіп, түнгі беймезгіл уақытта ата-анасының қадағалауынсыз көшеде жүру орын алып отыр. Соның салдарынан жасөспірімдердің өліміне әкеп соқтыруы. Соңында кез-келген кикілжің нәтижесінде жеке адамдар арасында қарсы әрекет, не болмаса қактығыс туындайды. ҚР ӘҚБ туралы кодексінің жасөспірімдерге қатысты баптарымен таныстырды. Жасөспірімдер арасындағы болып жатқан келеңсіз жағдайларды болдырмау үшін ата-аналары және сынып жетекшілері біріге отырып қылмыс пен құқық бұзушылықты болдырмау үшін жұмыс жасау керек екенін айтқым келеді деп өз сөзін аяқтап қорытындылады.

Мектептің ата-аналары Мектептің аймақтық инспекторы: Келес Жандос сұрақтар қойып, тиесілі жауаптарын айтты.

Қосымша фото 3

Мектеп директоры

Е.Ақшалов

М.Мырзағазиева

**Әбу Құдабаев атындағы №197 қазақ орта мектеп- 8-11 сынып оқушыларына
«Кәмелетке толмағандар арасында құқық бұзушылықты болдырмау және алдын
алу» тақырыбында өткен жиналыстың хаттамасы**

Күні: 24.10.2023ж

Қатысқандар:

- 1) Директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Н.Жукашов
- 2) Мектеп инспекторы Ж.Келес
- 3) Мектеп психологы К.Айгараева
- 4) 8-11 сынып жетекшілері, оқушылары

Күн тәртібінде қаралған мәселе:

Кәмелетке толмағандар арасында құқық бұзушылықты болдырмау және алдын алу

Мектеп директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Н.Жукашов жиналысты ашып сөйледі. Балалар мен жасөспірімдерді оқыту мен тәрбиелеу жанұядан басталады. Кәмелетке толмағандар арасындағы жағымсыз қылықтарды ауыздықтау, топтық төбелесті болдырмау және қылмыстың алдын алу туралы мәселелерін ортаға салды. Сабақ аяқталған кезде мектеп айналасында жүріп алмай үйлеріңізге қайтыңыздар. Басқа жақта жасалып жатқан қылмыстардың себебі көшеде бейберекет жүру. Ата-анасының айтқанын істемеу. Бөтен балдарға ерудің әсері. Сондықтан мектепте, сыртта жүргенде тәртіпті, тәрбиелі болуларыңыз керек, ата-аналарыңызды жерге қаратпауларыңыз керек деп және кәмелетке толмағандар арасындағы жағымсыз қылықтарды айтып, топтық төбелесті болдырмау, қылмыстың алдын алу туралы мәселелерді ортаға салды.

Мектеп инспекторы Ж.Келес: Қазіргі кезде қаламыздағы оқу орындарында жасөспірімдер арасында қылмыс пен әкімшілік құқық бұзушылық көбейіп отыр. Мысалы: Біреудің мүлкіне тиіспеу, мектеп пен аранайы оқу орны арасындағы топтасып төбелесу, жасөспірімдер арасындағы спирттік ішімдігін ішу және темекі шегіп, түнгі беймезгіл уақытта ата-анасының қадағалауынсыз көшеде жүру орын алып отыр. Соның салдарынан жасөспірімдердің өліміне әкеп соқтыруы. Соңында кез-келген кикілжің нәтижесінде жеке адамдар арасында қарсы әрекет, не болмаса қақтығыс туындайды. ҚР ӘҚБ туралы кодексінің жасөспірімдерге қатысты баптарымен таныстырды. Жасөспірімдер арасындағы болып жатқан келеңсіз жағдайларды болдырмау үшін ата-аналары және сынып жетекшілері біріге отырып қылмыс пен құқық бұзушылықты болдырмау үшін жұмыс жасау керек екенін айтқым келеді деп өз сөзін аяқтап қорытындылады.

Сынып жетекшілері мен мектеп оқушылары мектеп инспекторы Жандос Келеске сұрақтар қойып, тиесілі жауаптарын алды.

Қаулы етеді:

1. Мектеп оқушылары арасында құқық бұзушылықтың алдын алу мен қылмысты болдырмауға байланысты іс-шаралар одан әрі жүргізілсін.

Мектеп директоры

Е.Ақшалов

Хатшы

М.Мырзағазиева

«Қиын жағдайға тап болған және зорлық зомбылықтан зардап шеккен балаларды анықтау» мақсатында оқушылар арасында түсіндірме жұмыстары жүргізілді

«Бала құқығы – адам құқығы»
«Әр баланың құқығы бар»
атты тақырыпта
қаңғыбастықтың,
зорлық – зомбылық,
суицид бойынша алдын алу
Іс-шаралары

«Бала құқығы – адам құқығы»
* «Әр баланың құқығы бар»
атты тақырыпта
эссе жазу

Зорлық-зомбылықсыз әлемді қалай құруға болады? атты идеялар алаңы байқауының АНЫҚТАМАСЫ

2022-2023 оқу жылында 16 қаңтар күні Әбу Құдабаев атындағы №197 қазақ орта мектебінің кітапханасында 8 сынып оқушыларының қатысуымен Зорлық-зомбылықсыз әлемді қалай құруға болады? атты идеялар алаңы байқауы өткізілді.

Байқаудың мақсаты: қоғам мен отбасындағы зорлық-зомбылықтың алдын алу және жасөспірімдерге ақпарат беру. Облыстық жастар денсаулығы орталығының психолог маманы Р.Джумадилдаевна және мектебіміздің әлеуметтік-педагогы Г.Рахметова қатысып әділқазылық жасады.

Байқауға әр сыныптан екі оқушы қатысып, өз идеяларын ортаға салады.

1.8 «А» сыныбы-Сапарбек Сержан, Балтабаева Жазира.

2.8 «Ә» сыныбы-Айбек Жанболат, Бақыт Ақерке.

3.8 «Б» сыныбы-Ғарифуллақызы Арайлым, Серікбай Рамазан

4.8 «В» сыныбы-Сабырұлы Айсұлтан, Бейсенбаева Аяулым.

Қатысушылар өз ойларын ортаға салып, сурет, слайд, бейнебаян ретінде қорғады.

Байқау соңында талдау жүргізіліп, оқушылар марапатталды.

1.орын: 8 «Б» сыныбы-Ғарифуллақызы Арайлым, Серікбай Рамазан

2.орын: 8 «Ә» сыныбы-Айбек Жанболат, Бақыт Ақерке.

3.орын: 8 «В» сыныбы-Сабырұлы Айсұлтан, Бейсенбаева Аяулым.

4.алғыс хат: 8 «А» сыныбы-Сапарбек Сержан, Балтабаева Жазира.

Мектеп директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары

Н.Жукашов

М.Маделханова

Ә.Құдабаев атындағы
№197 қазақ орта мектебі

Анықтама

Әбу Құдабаев атындағы №197 қазақ орта мектебінде 2023 жылдың 7 ақпан күні сағ.12 :00 – де Қызылорда қаласының полиция басқармасы Ақсай ПБ криминалдық полиция бөлімінің жедел уәкілі полиция аға лейтененты Әбдіраманов Сайд, ҚПБ, ЖПҚ ЮПБ полиция майоры Ж.Келесов пен оқушылар арасында «Жастар мен жасөспірімдер арасындағы қылмыс пен құқық бұзушылық және зорлық – зомбылықтың алдын алу, топтасқан төбелетерді болдырмау, алдын – алу және суицид, және кибербуллингтің алдын – алу» мақсатында түсіндірме жұмыстары жүргізілді.

Алдағы уақытта ішкі істер органдарының қызметкерлерімен тығыз жұмыс жасаймыз.

Мектеп директоры

Е.Ақшалов

Анықтама

Қылмыстық құқық бұзушылықтың алдын алу бағытында ведомствоаралық іс-шара жоспарына сәйкес Әбу Құдабаев атындағы №197 казак орта мектебінде жүргізілген жұмыстар есебі

2022-2023 оқу жылында психологиялық сауалнама қорытындысы бойынша психологиялық қолдау тобына 11 оқушы алынды. Психологиялық қолдау тобындағы 11 оқушының 6 оқушысы арнайы маманнан кеңес алды. Арнайы маманның қорытындысы бойынша 6 оқушының психикалық денсаулығы қалыпты деңгейді көрсетті. Қалған 5 оқушының ата-аналары арнайы маманнан кеңес алудан қарсылығын білдірді.

Психологиялық қолдау тобындағы оқушыларға жеке жоспар, бақылау күнделігі арналып, кейс ашылды. Жеке жоспар бойынша ай сайын оқушылармен диагностикалық, профилактикалық, психотүзету дамыту, кеңес беру жұмыстары жүргізіліп отыр. Оқушылармен диагностикалық бағытта «DASS» шкаласы әдістемесі, «Темперамент» тесті, Ховард бойынша «Стреске төзімділік» әдістемелері жүргізілді.

Психотүзету – дамыту бағыты бойынша оқушыларға «Стресстен арылу жолдары», «Реніштен арылу», « Ой, сезім, мінез-құлық», «Өмір, сен қымбатсың маған!», «Эмоционалды колидаскоп» психологиялық тренингтері жүргізілді. Сонымен қатар оқушылардың бос уақытын тиімді пайдалану үшін мектепшілік үйірмелерге, қоғамдық жұмыстарға қатыстырылуда. Оқушыларға қажет уақытында жеке психологиялық кеңестер берілді. Ата-аналарымен үнемі телефон(WhatsApp желісі) арқылы, оқушының жай – күйі туралы хабар алып, тығыз байланыс жасалып отырады.

Кәмілетке толмаған жасөспірімдердің бейтаныс адаммен сөйлеспеуі, бөтен адамның көлігіне отырмауы, құқық бұзушылықтың алдын алуға байланысты профилактикалық шараларын ұйымдастыру, кәмілетке толмағандар арасында қылмыстың, зорлық-зомбылықтың, жол көлік оқиғаларының, топтық төбелестің алдын алу бағытында құқықтық түсіндірме жұмыстары жүйелі түрде мамандардың қатысуымен, ақпараттық тақта арқылы, бейнероликтер көрсету арқылы оқушылар назарына ұсынылуда.

Оқушыларға зорлық зомбылық туралы мағлұмат беру, адамның жаны мен тәніне үлкен зардап әкелетін соққы екенін түсіндіру және зорлыққа қарсы біздің елімізде заң бар екенін ұғындыру. Толеранттық туралы мағлұмат бере отырып, өздері жүрген орталарында мейірімді болуға, бұзақылық істерге бармауға, бойларындағы адами қасиеттерін сақтауға, әлепті де, тәртіпті тұлға болып өсуіне тәрбиелеу мақсатында "Біз зорлық-зомбылыққа қарсымыз!" тақырыбы аясында сынып сағаттары өткізілді.

Сонымен қатар ҚПБ Ақсай ПБ полиция майоры Абдраманов Сайд, жол-патрульдік полиция аға лейтенанты Г.Әшірхан, ҚПБ ЖПҚ ЮПБ полиция майоры Ж.Келесов, мектеп директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Н.Г.Жукашовтың қатысуларымен жиналыс өткізілді.

Сала қызметкерлері оқушыларға ҚР ӨҚБТК-нің 127, 132, 442-2, 437, 442-1 баптарын, түсіндіріп, кеңінен тоқталды. Сондай-ақ сала мамандары Қызылорда қаласының төнірегінде болып жатқан жасөспірімдер арасындағы криминогендік ахуалға тоқталып өтті. Кәмілетке толмағандардың түнгі уақытта заңды өкілдерінсіз ойын-сауық мекемелерінде болуына жол берілген жағдайда әкімшілік құқық бұзушылық туралы 442, бап 1- бөлігі оқушыларға таныстырылды. Оқушылар арасындағы жол көлік оқиғаларының алдын-алуға байланысты жүргізілген түсіндірме жұмысы барысында жол көлік оқиғасы өздігінен туындамайтындығы, ол қозғалыс ережелерінің қандай да бір талаптарын сақтамағандықтан болатындығы түсіндірілді.

Қалалық білім бөліміне
Әбу Құдабаев атындағы
№197 қазақ орта мектеп әкімшілігінен

Анықтама

Қызылорда қаласы бойынша білім бөлімінің 18.04.2023 жылғы №1106 санды хаты және облыстық білім басқармасының 11.04.2023 жылғы №03-03/1685 санды хатына сәйкес, Әбу Құдабаев атындағы №197 қазақ орта мектебінде, *«Адам саудасына, оның ішінде балаларды сатуға қарсы іс-қимыл жасауға бағытталған ақпараттық-насихат»* жасалып түсіндірме жұмыстарын тұрғындар арасында кең көлемде жүргізіп, және кәмелетке толмағандардың еңбегін пайдаланға болмайтындығы және алдын алу мақсатында, көлік жуу орындары, және азық-түлік дүкендерін аралап түсінік берілді. Өмірлік қиын жағдайда қалған отбасылар жоқ, деген мен адам саудасы оның ішінде кәмелетке толмаған балаларды сатуға қатаң түрде заң алдында жауап беретіндігі жөнінде ескерту жасалып үйлерді аралап, түсіндірме жұмыстары жасалып ақпарат берілді.

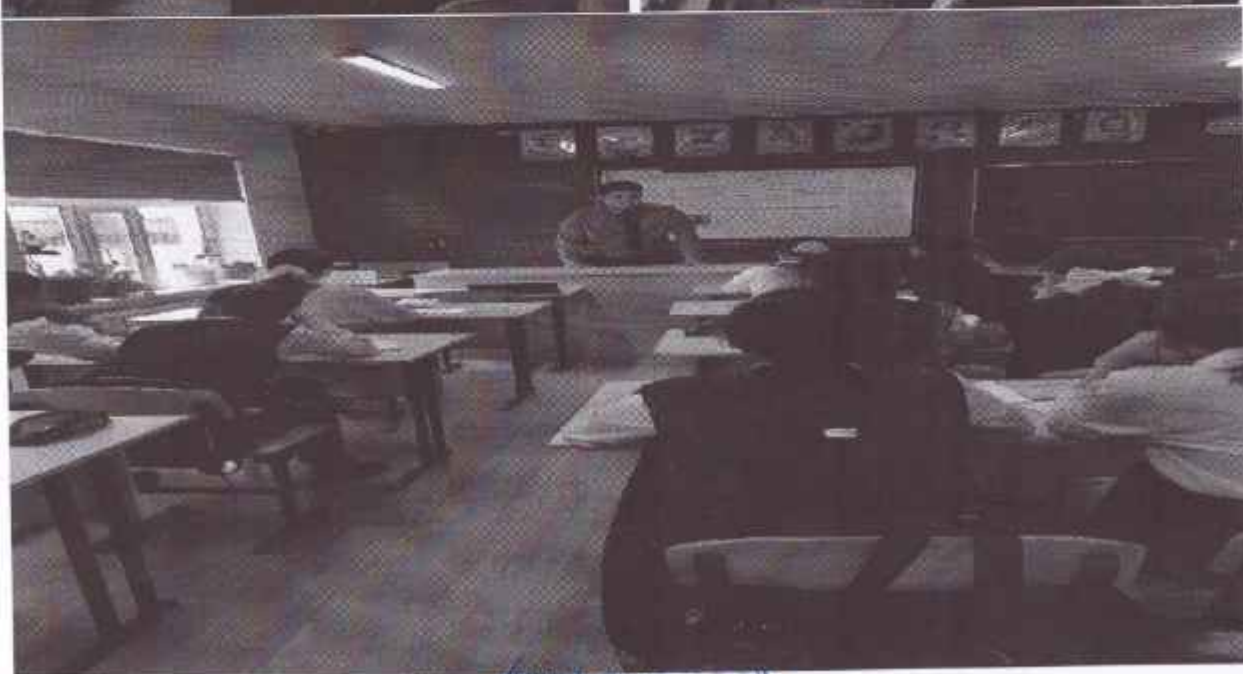
Мектеп директоры Е.К.Ақшалов

Қалалық білім бөліміне
Әбу Құдабаев атындағы
№197 қазақ орта мектеп әкімшілігінен

АНЫҚТАМА

Қызылорда қаласы бойынша білім бөлімімен қала көлемінде 2023 жылдың І-тоқсанында 31.03.2023ж дейін арналған қылмыстық құқық бұзушылықтың алдын алу бағытында ведомствоаралық іс-шара жоспарына сәйкес, Әбу Құдабаев атындағы №197 қазақ орта мектебіне 8-11 сынып оқушылары арасында қалалық прокуратурасының маманы Б.Ибраһим пен мектеп директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасарлары Н.Жукашов, Қ.Маделханова кәмелетке толмағандар арасында құқық бұзушылық және қылмыс, напакорлықтың алдын алу, интернет қауіпсіздігі мен суицид, зорлық-зомбылық, ерте жүктіліктің алдын алу бағыттары бойынша жиналыс жасалып түсіндірме жұмыстары жүргізілді.

Мектеп директоры

Е.К.Ақшалов

Хаттама № 1

Сынып жетекшілердің кезектен тыс жиналысы

Мерзімі: 03.10.2023 ж

Қатысуға тиісті: 41

Қатысканы: 41

Қатыспағаны: 0

Күн тәртібінде:

1. «Оқушыға тіл тигізу, оларды кемсіту, оларға тән және психологиялық күш қолдану жағдайларын болдырмау мақсатында мұғалімдермен педагогикалық этиканың сақталуына бақылау орнату»

Тыңдалды:

Облыстық білім басқармасы облыстық прокуратураның 2023 жылғы 27 шілдедегі № 2-10-23-06227 санды хатына сәйкес тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Н. Жукашов сөз алып «Оқушыға тіл тигізу, оларды кемсіту, оларға тән және психологиялық күш қолдану жағдайларын болдырмау» тақырыбында баяндама оқып, оқушылар мен ұстаздардың арасындағы этиканы сақтау керектігі жөнінде айтып өтті. Балалардың өмірінің қауіпсіздігі мен болашағы жарқын болу мақсатында үштік одақ құрып, бірлесіп жұмыс жасау керектігі айтылды. Әлеуметтік педагог Г. Рахметова сөз алып оқушылар мен ұстаздардың арасындағы этиканың сақталуы, балаларға тең көз қараспен қарау және оқушыларды оқу үлгіріміне қарай бөліп қарамау керектігін сөз етті. Баяндама мазмұнына сәйкес сынып жетекшілер Байсалбаева Нұрқұл, Бәкірова Салтанат сөз алып сыныптарындағы ата - анамен бірлескен жұмыстарын айтты. Мектеп психологы К. Айғарсева сөз алып оқушыларға пән мұғалімдері тарапынан психологиялық күш қолданбау, оларға тіл тигізбеу керектігін ескертті.

Қаулы:

1. Оқушыға тіл тигізбеу, оларды кемсітпеу, оларға тән психологиялық күш қолданбау және мұғалім этикасын сақтау, оқушыларға тең көзқараспен қарау керектігі ұстаздарға міндеттелсін

2. Осы қаулының жүзеге асуын бақылау тәрбие ісі жөніндегі орынбасар Н. Жукашовқа жүктелсін.

Мектеп директоры
Мектеп директорының
тәрбие ісі жөніндегі орынбасары
Хатшысы:

Е. Акшалов

Н. Жукашов

М. Мырзағазиева

Ә.Құдабаева атындағы №197 қазақ орта мектебі

Анықтама

03.10.2023 жылы сынып жетекшілердің қатысуымен «Оқушыға тіл тигізу, оларды кемсіту, оларға тән және психологиялық күш қолдану жағдайларын болдырмау мақсатында мұғалімдермен педагогикалық этиканың сақталуына бақылау орнату» тақырыбында кезектен тыс жиналыс болып өтті. Жиналысқа 41 сынып жетекші толық қатысты. Жиналыста оқушы мен мұғалім арасындағы этикалық қарым - қатынастардың толық сақталуы жайлы айтылды. Сабақ өткізу барысындағы тәртіпсіз қылықтары байқалған жағдайда мадақтау арқылы жазалау әдісімен тәртіпке шақыру және ата – анамен үш тағанды байланыс орнату керектігі ескертілді.

Әбу Құдабаев атындағы №197 қазақ орта мектебі бойынша кәмелетке толмаған балалардың құқық бұзушылықтың, суицидтің, мінез-құлқының алдын алуға жасалған жиналыстың

ХАТТАМАСЫ №5

Қызылорда қаласы

Күні: 19.10.2022 ж

Қатысқандар: Ұстаздар мен оқушылар арасында өткізілген жиналыстың хаттамасы

Жиналыстың төрайымы: Мектеп директоры С.Б.Рахымшаева

Күн тәртібіндегі мәселелер:

1. Құқық бұзушылықтың алдын алу бойынша мектеп инспекторымен бірлесе атқарған жұмыстар.

2. Суицидтің, мінез-құлқының алдын алу.

Тыңдалды:

Сөз алды: 2022 оқу жылы 19 қазан күні Әбу Құдабаев атындағы №197 қазақ орта мектеп инспекторы ҚПБ ЖПҚБ ЮПБ-ның полиция лейтенанты Әшірхан Гүлжайнамен бірлесіп, мектеп оқушылары арасында құқықты бұзушылықтың алдын алу және болдырмау жөніндегі құрама жоспары жасалып бекітілген. Оқу жылының басындағы педагогикалық кеңесте құқық бұзушылықтың алдын алу кеңесінің құрамы бекітіліп, іс-шара жоспары жасалған. Әр айдың соңғы аптасында құқықтық кеңестің отырысында кезекті мәселелер қаралып отырады.

Соңғы үш жылдық көрсеткіш бойынша мектебімізде жайсыз отбасынан шыққан оқушылар, қалалық ішкі істер бөлімінде тіркеуде тұрған, мектеп ішілік есепте тұрған оқушылар жоқ. Жылдық жопарды негізге ала отырып, күндізгі және түнгі рейдтер үнемі жүргізілуде. Мектеп әкімшілігімен бірлесе отырып түнгі 10 -нан аса рейдтер жүргізілді. Нәтижесінде мезгілсіз уақытта, қараусыз, қадағалаусыз жүрген оқушылар анықталған жоқ. Сонымен қатар 1 дөңгелек үстел, әр-түрлі құқықтық тәрбие тақырыбындағы жиналыстар өткізілді

Сөз алды: Осы мәселе бойынша қамқоршылық кеңесінің төрағасы, Олжас Исахаев сөз алып, Мектеп инспекторының мектеп ұжымымен бірлесіп атқарып жатқан жұмыстарының нәтижесіне мектеп оқушыларының тарапынан ешқандай құқық бұзушылықтың орын алғаны талқыланған жоқ. Осы тараптағы жұмыстарды дұрыс бағытта деп айтып өткім келеді.

Сөз алды: Мектеп директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Н.Жукашов жылдық жоспар негізінде мобильдік жұмысшы тобы құрылып, бекітілген жоспар арқылы жұмыстар іске асырылды. Ата-аналар арасында «Бала тәрбиесіндегі ата-ананың рөлі», «Қиын балалардың пайда болу себептері» тағы сол сияқты тақырыптарда жиналыстар, тренингтер, дәрістер өткізіліп отырылуда. Жайсыз отбасыларды анықтау мақсатында қала үйлерін аралап, әлеуметтік жағдайларымен танысу мақсатында рейдтік жұмыстар жүргізілуде. Рейдтердің қорытындысы бойынша жайсыз отбасынан шыққан балалар анықталған жоқ. Өзін-өзі қол жұмсаудың алдын алу мақсатында іс-

Мектеп оқушыларын сыныптан тыс үйірмелерге қамтып, бос уақыттарын тиімді пайдалану барысында волейбол, тоғызқұмалақ, шебер қолдар, үйірмелері жұмыс жүргізіп отыр. Үйірмеге 5-11 сынып оқушылары түгел қамтылып отыр. Оқушылардың өмір қауіпсіздігін нығайту мақсатында күндізгі және түнгі рейдтер аптасына екі рет жүргізіліп отырады. Рейдтер барысында келеңсіз оқиғалар, мезгілсіз уақытта жүрген оқушылар, ойын клубтарында, тойханаларда жұмыс істеп жүрген оқушылар анықталған жоқ. КБИ мөлтек ауданы бойынша қараусыз қалған үйлерге «Қауіпті аймақ» тақырыбында тақтайшалар ілінген. Ата-аналар үшін балаларды интернеттегі зиянды ақпараттардан қорғау барысында жиналыстар өткізіліп, мектепке ұялы, смартфон телефондарын алып келуге болмайтындығы жөнінде хабарланды. Мектептің ішкі тәртіп ережесіне енгізілді. Мектеп оқушылары арасында жайсыз отбасынана шыққан, қалалық ішкі істер бөлімінде тіркеуде тұрған, мектепішілік есепте тұрған, зиянды әдеттерге бейім оқушылар жоқ.

Сөз алды: Мектеп психолгы Айғараева Кулзия 7-11 сынып оқушылары арасында «DASS» шкаласы алынды, диагностикалық жұмыстардың қортындысы шығаралды, анықтамалық талдау жүргізілді, жұмыстары жасалуда. Оқушылардың психологиялық саулығын бағалау мақсатында 5-6 сынып оқушылары арасында HCB-10 тесті жүргізілді.

- 1.Құқық бұзушылықтың алдын алу бойынша атқарылған жұмыстар жүйелі түрде жүргізіліп, алдын алу шаралары күшейтілсін..
- 2.Суицидтің алдын алу жұмыстары жүйелі түрде жүргізілсін.

Хатшы

М. Мырзағазиева

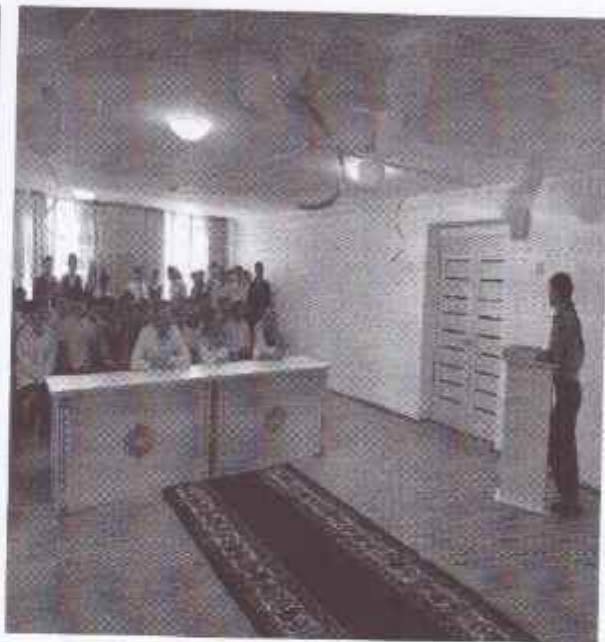
Анықтама

Қызылорда қаласы бойынша білім бөліміне қарасты Әбу Құдабаев атындағы N197 қазақ орта мектебінде 2023 жылдың 08 қараша күні Қызылорда ҚПБ ЖПКБ ЮПБ УПИ-ры полиция лейтенанты Жандос Келес және Облыстық жастар денсаулығы орталығының маманы Кулмуратова Айман Задашқызы және Облыстық СПИД орталығының маманы Смағұлова Нұрғұл Бақытбекқызы 8-11 сынып оқушыларына "Кәмелетке толмағандар арасында құқық бұзушылық және қылмыс, нашақорлықтың алдын алу, интернет қауіпсіздігі мен суицид, зорлық-зомбылық, ерте жүктіліктің алдын алу, бағытында ақпараттық-танымдық біліммен қамтамасыз етуге байланысты" түсіндірме жұмыстарын жүргізді.

АНЫҚТАМА

Қызылорда қаласы бойынша білім бөліміне қарасты Әбу Құдабаев атындағы N197 қазақ орта мектебінде 11 қыркүйек күні Қызылорда ҚПБ ЖПҚБ ЮПБ УПИ-ры полиция лейтенанты Г.Әшірхан және мектеп директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Н.Жукашов 8-11 сынып оқушыларына "Кәмелетке толмағандар арасында құқық бұзушылық және қылмыс, нашақорлықтың алдын алу, интернет қауіпсіздігі мен суицид, зорлық-зомбылық, ерте жүктіліктің алдын алу, бағытында ақпараттық-танымдық біліммен қамтамасыз етуге байланысты" түсіндірме жұмыстарын жүргізді.

АНЫҚТАМА

2023-2024 оқу жылы қарсаңында Әбу Құдабаев атындағы №197 қазақ орта мектебінде жалпы 1-11 сынып оқушылары бойынша себепсіз сабақтан қалған оқушылар жоқ екендігі туралы анықталды. Мектеп оқушыларына алдағы уақытта сабақтан себепсіз сабақтан қалмау керектігі туралы түсінік беріліп, жұмыстар жүргізілді.

**Әбу Құдабаев атындағы №197 қазақ орта мектеп- 8-11 сынып оқушыларына
«Кәмелетке толмағандар арасында құқық бұзушылықты болдырмау және
алдын алу» тақырыбында өткен жиналыстың хаттамасы**

Күні: 25.12.2023ж

Қатысқандар:

- 1) Директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Н.Жукашов
- 2) Мектеп инспекторы Р.Жұмаділдаев
- 3) Мектеп психологы К.Айгараева
- 4) 8-11 сынып жетекшілері, оқушылары

Күн тәртібінде қаралған мәселе:

Кәмелетке толмағандар арасында құқық бұзушылықты болдырмау және алдын алу

Мектеп директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Н.Жукашов жиналысты ашып сөйледі. Балалар мен жасөспірімдерді оқыту мен тәрбиелеу жанұядан басталады. Кәмелетке толмағандар арасындағы жағымсыз қылықтарды ауыздықтау, топтық төбелесті болдырмау және қылмыстың алдын алу туралы мәселелерін ортаға салды. Сабақ аяқталған кезде мектеп айналасында жүріп алмай үйлеріңізге қайтыңыздар. Басқа жакта жасалып жатқан қылмыстардың себебі көшеде бей-берекет жүру, ата-анасының айтқанын істемеу, бөтен балаларға ерудің әсері. Сондықтан мектепте, сыртта жүргенде тәртіпті, тәрбиелі болуларыңыз керек, ата-аналарыңызды жерге қаратпауларыңыз керек деп және кәмелетке толмағандар арасындағы жағымсыз қылықтарды айтып, топтық төбелесті болдырмау қылмыстың алдын алу туралы мәселелерді ортаға салды.

Мектеп инспекторы Р.Жұмаділдаев: Қазіргі кезде қаламыздағы мектептер мен оқу орындарында жасөспірімдер арасында қылмыс пен құқық бұзушылық көбейіп отыр. Мысалы: Біреудің мүлкіне тиісу, мектеп пен аранайы оқу орны арасындағы топтасып төбелесу, жасөспірімдер арасындағы спирттік ішімдігін ішу және темек шегіп, түнгі беймезгіл уақытта ата-анасының қадағалауынсыз көшеде жүру орын алып отыр. Соның салдарынан жасөспірімдердің өліміне әкеп соқтыруы. Соңында кез-келген кикілжің нәтижесінде жске адамдар арасында қарсы әрекет, не болмаса қақтығыс туындайды. ҚР ӘҚБ туралы кодексінің жасөспірімдерге қатысты баптарымен таныстырды. Жасөспірімдер арасындағы болып жатқан келеңсі жағдайларды болдырмау үшін ата-аналары және сынып жетекшілері біріге отырып қылмыс пен құқық бұзушылықты болдырмау үшін жұмыс жасау керек екенін айтқым келеді деп өз сөзін аяқтап қорытындылады.

Сынып жетекшілері мен мектеп оқушылары мектеп инспекторы Рахымжан Жұмаділдаевқа сұрақтар қойып, тиесілі жауаптарын алды.

Қаулы етеді:

1. Мектеп оқушылары арасында құқық бұзушылықтың алдын алу мен қылмысты болдырмауға байланысты іс-шаралар одан әрі жүргізілсін.

Мектеп директоры

Е.Ақпалов

Хатшы

М.Мырзағазиева

Қалалық білім бөліміне
Әбу Құдабаев атындағы
№197 қазақ орта мектеп әкімшілігінен

Мәлімет

Қызылорда қаласы бойынша білім бөлімінің 18.11.2022 жылдың №2379 санды кіріс хатына сәйкес, Әбу Құдабаев атындағы №197 қазақ орта мектебінде қолайсыз отбасындағы, мектепшілік есепте, полиция органдарында профилактикалық есептегі және кәмелетке толмағандардың бейімдеу орталығында қаңғыбастықпен тіркелген оқушылардың жоқ екендігі туралы мәлімдейді.

Мектеп директоры

С.Рахымшаева

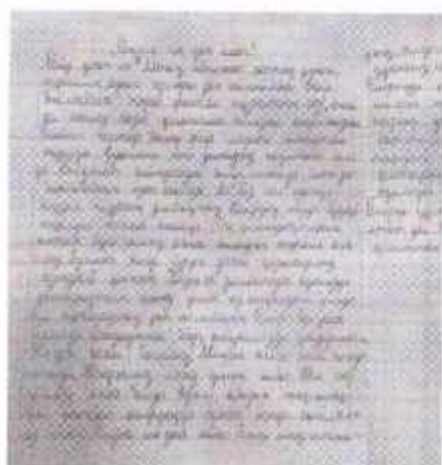
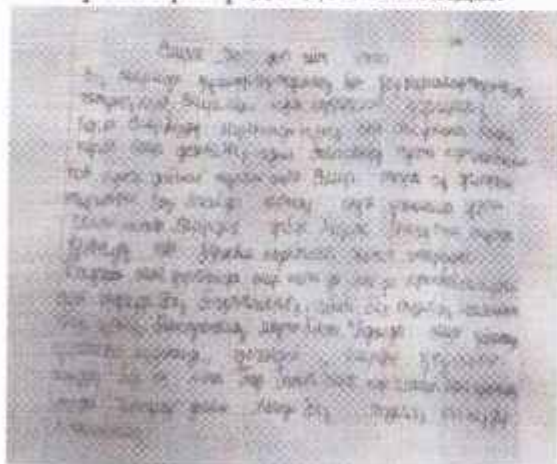
Тақырыбы: " Өмірге Иә" деп айт

Мақсаты : балаларды олардың денсаулығына зиян келтіретін ақпараттың, насихат пен үгіттің теріс ықпалынан қорғау, сондай-ақ осы саладағы халықаралық және ұлттық заңнама негіздері туралы үлкендер мен балаларды қоса, қоғамның ақпараттандырылуын арттыру, еліміздің әрбір аймақтарындағы тілшілерді балаларды зиянды ақпараттан қорғау мәселелерін жариялауға тарту;

Мектебімізде 30.01-03.02 аралығында "Өмір тамаша! «Өмірге иә деп айт!" тақырыбында акция өтілді. Акцияны ұйымдастырушы Қ.Маделханова. Акцияда 5 – 6 сынып оқушыларымен суреттер байқауы ұйымдастырылды. Онда оқушылардың интернеттің адамға зияны, дұрыс тамақтану, жақсы – мінез қалыптастыру көзқарастары байқалды.

Байқау кезінде оқушылардың салған суреттерінің мәніне қарап, эстетикалық жағынан да ескеріліп орындар тағайындалды. Бұрышқа ең үздік суреттер ілінді. Байқаудың жеңімпазы 5 «В» сыныбы марапатталды.

Кейіннен "Өмір туралы менің түсінігім" тақырыбында 6 сынып арасында шығарма байқауы өткізілді. 40 оқушының ішінен 5 "Ә" сынып оқушысы Қайырбек Аружан, Ұланбек Айдана (6 "Ә" сынып), Кеңес Ақсая, Серікбай Арафат, Туринова Ұлжан, (7 "Ә" сынып оқушылары), Бақытұлы Бегасыл (6 "Ә" сынып оқушысы) шығармалары үздік деп танылды.

**Әбу Құдабаев атындағы №197 қазақ орта мектеп- 8-11 сынып оқушыларына
«Кәмелетке толмағандар арасында құқық бұзушылықты болдырмау және
алдын алу» тақырыбында өткен жиналыстың хаттамасы**

Күні: 25.12.2023ж

Қатысқандар:

- 1) Директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Н.Жукашов
- 2) Мектеп инспекторы Р.Жұмаділдаев
- 3) Мектеп психологы К.Айгараева
- 4) 8-11 сынып жетекшілері, оқушылары

Күн тәртібінде қаралған мәселе:

Кәмелетке толмағандар арасында құқық бұзушылықты болдырмау және алдын алу

Мектеп директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Н.Жукашов жиналысты ашып сөйледі. Балалар мен жасөспірімдерді оқыту мен тәрбиелеу жанұядан басталады. Кәмелетке толмағандар арасындағы жағымсыз қылықтарды ауыздықтау, топтық төбелесті болдырмау және қылмыстың алдын алу туралы мәселелерін ортаға салды. Сабақ аяқталған кезде мектеп айналасында жүріп алмай үйлеріңізге қайтыңыздар. Басқа жақта жасалып жатқан қылмыстардың себебі көшеде бей-берекет жүру, ата-анасының айтқанын істемеу, бөтен балаларға ерудің әсері. Сондықтан мектепте, сыртта жүргенде тәртіпті, тәрбиелі болуларыңыз керек, ата-аналарыңызды жерге қаратпауларыңыз керек деп және кәмелетке толмағандар арасындағы жағымсыз қылықтарды айтып, топтық төбелесті болдырмау, қылмыстың алдын алу туралы мәселелерді ортаға салды.

Мектеп инспекторы Р.Жұмаділдаев: Қазіргі кезде қаламыздағы мектептер мен оқу орындарында жасөспірімдер арасында қылмыс пен құқық бұзушылық көбейіп отыр. Мысалы: Біреудің мүлкіне тиісу, мектеп пен арнайы оқу орны арасындағы топтасып төбелесу, жасөспірімдер арасындағы спирттік ішімдігін ішу және темекі шегіп, түнгі беймезгіл уақытта ата-анасының қадағалауынсыз көшеде жүру орын алып отыр. Соның салдарынан жасөспірімдердің өліміне әкеп соқтыруы. Соңында кез-келген кикілжің нәтижесінде жеке адамдар арасында қарсы әрекет, не болмаса қактығыс туындайды. ҚР ӘҚБ туралы кодексінің жасөспірімдерге қатысты баптарымен таныстырды. Жасөспірімдер арасындағы болып жатқан келеңсіз жағдайларды болдырмау үшін ата-аналары және сынып жетекшілері біріге отырып қылмыс пен құқық бұзушылықты болдырмау үшін жұмыс жасау керек екенін айтқым келеді деп өз сөзін аяқтап қорытындылады.

Сынып жетекшілері мен мектеп оқушылары мектеп инспекторы Рахымжан Жұмаділдаевқа сұрақтар қойып, тиесілі жауаптарын алды.

Қаулы етеді:

1. Мектеп оқушылары арасында құқық бұзушылықтың алдын алу мен қылмысты болдырмауға байланысты іс-шаралар одан әрі жүргізілсін.

Мектеп директоры

Е.Ақшалов

Хатшы

М.Мырзағазиева

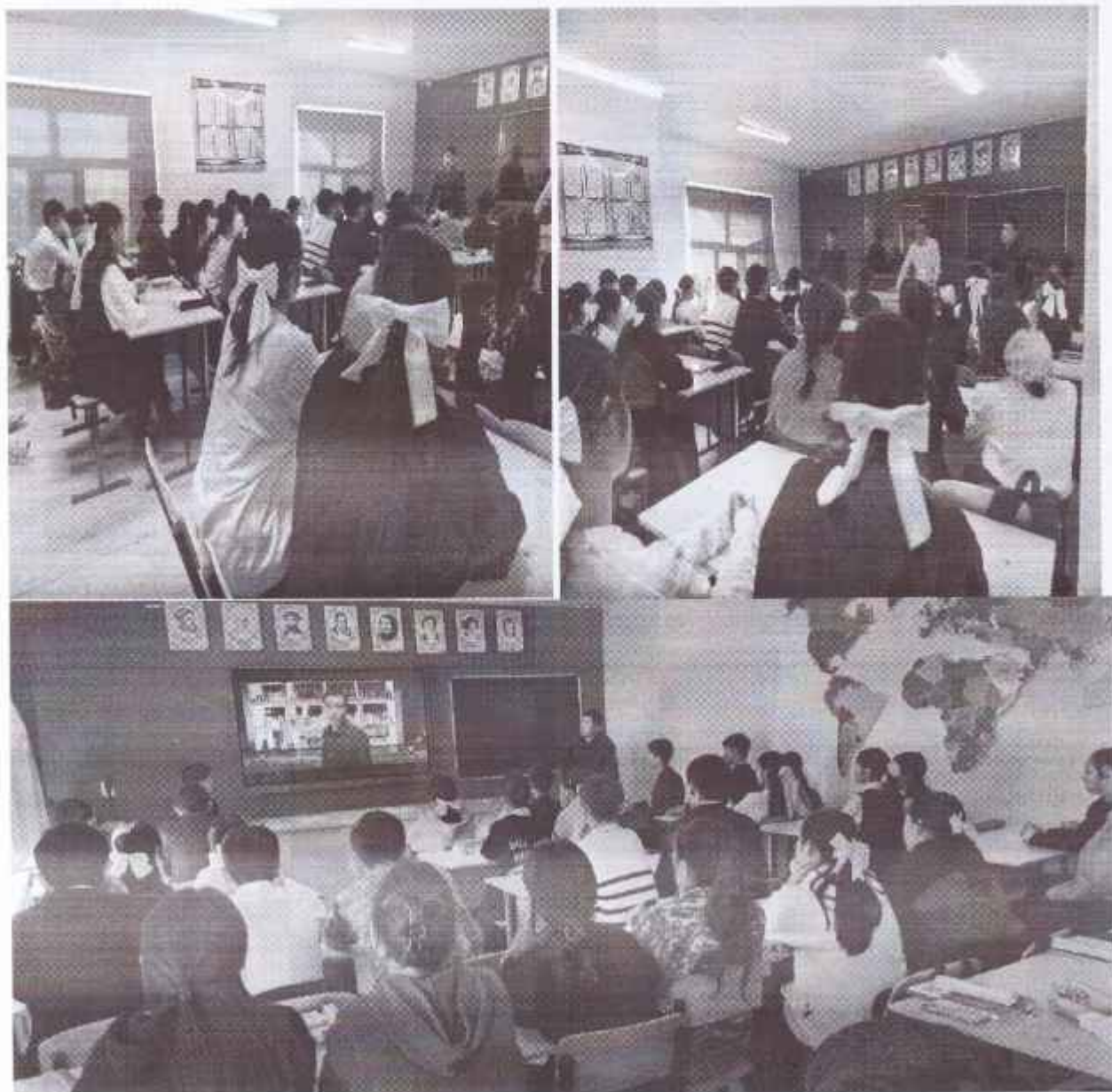

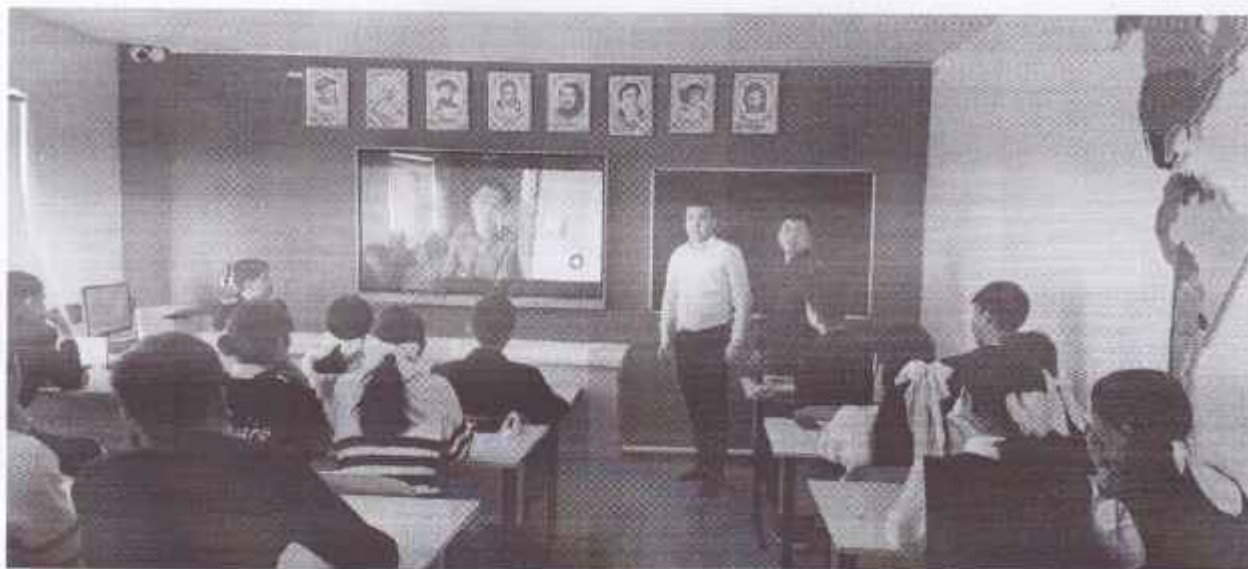
Қалалық білім бөліміне
Әбу Құдабаев атындағы
№197 қазақ орта мектеп әкімшілігінен

АНЫҚТАМА

Әбу Құдабаев атындағы №197 қазақ орта мектебінде «Бала құқығы басты міндет» тақырыбында 2023 жылдың 1 желтоқсан күні сағат 11:30 да 8-11 сынып оқушылары арасында Қызылорда қалалық прокуратурасының аға лейтенанты Ұзақбай Дәуірбек және Қызылорда ҚІБ ЖТҚБ ЮІБ УПІ-ры полиция капитаны Енсебаев Руслан келіп оқушыларға кең көлемде құқық бұзушылықтың алдын алу, топтасқан төбелестерді болдырмау, жастар мен жасөспірімдер арасында қылмыс пен құқық бұзушылықты болдырмау, бағыттарында түсіндірме жұмыстарын жүргізіп, дайындалған видеороликтерін көрсетіп толыққанды мағұлымат берді.

Қосымша фото

1. https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid0vP9mKvzR1KcDD1Fh275BU3CtyULddGXNrM6udtgdiRiPzuYP2UbxKxMLNEgGFLEsl&id=100050685285890&sfnsn=mo&mibextid=Na33Lf

Мектеп директоры

Е.Ақшалов

Әбу Құдабаев атындағы №197 қазақ мектебінде «Отбасылық зорлық-зомбылықтың»
алдын алу мақсатында 24.01.2024 жылы өткізілген жиналыс

Хаттамасы

Қатысқандар : 8,9,10,11 сынып оқушылары

Күн тәртібінде: Зорлық зомбылықтың алдын алу мақсатында профилактикалық жұмыстар

Тыңдалды: Мектеп директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары **Н.Жукашов**

мектеп психолгы Г.Айғараева,әлеуметтік педагог Г.Рахметова

Мектеп инспекторы: полиция аға лейтенанты **Р.Жумадилдаев**

Сабақтың мақсаты: Осы Заң арқылы балаларды қоғамдағы толымды өмірге даярлау, олардың қоғамдық мәні бар және шығармашылық белсенділігін дамыту, әлемдік өркениеттің жалпы адамзатқа тән құндылықтары негізінде оларды жоғары имандылық қасиеттерге, елжандылық пен азаматтыққа тәрбиелеу, олардың бойында ұлттық сана-сезімді қалыптастыру принциптерінің басымдығына сүйеніп, баланың Қазақстан Республикасының Конституциясында кепілдік берілген негізгі құқықтары мен мүдделерін іске асыруға байланысты туындайтын қатынастарды реттеу.

Мектеп инспекторы полиция аға лейтенанты Р.Жумадилдаев:

Зорлық-зомбылық құқықта «Бір адамның екінші бір адамға, оның жеке басына тиіспеушілік құқығын бұзатын тәни және психикалық ықпал жасауы» делінген. Ол тән азабын шектірген зорлық және жан азабын шектірген зорлық болып екіге бөлінеді.

Тән азабын шектірген зорлық – адамның ағзасына тікелей әсер ету, ұрып-соғу, денесіне зақым келтіру т.б.

Жан азабын шектірген зорлық – жәбірленушінің қарсылық көрсетуіне, өз құқықтары мен мүдделерін қорғауына деген ерік-жігерін жасыту үшін қорқыту, адамның психикасына әсер ету.

Балалар құқығын қорғау.

7-тарау. Бала және қоғам.

36-бап. Баланы әлеуметтік ортаның теріс ықпалынан сақтау.

1. Мемлекеттік органдар, жеке және заңды тұлғалар баланы оның денсаулығына, имандылық жағынан және рухани дамуына зиян келтіретін әлеуметтік ортаның, ақпараттық, насихат пен үгіттің теріс ықпалынан қорғауға міндетті.

2. СӨС насихаттау мен балаға құқықтық білім беруді мемлекет өз саясатының басым бағыттарының бірі деп таниды.

3. Қылмыстың, зорлық-зомбылықтың немесе өзге де заңсыз әрекеттің салдарынан тән немесе жан жарақатын балаға денсаулығын қалпына келтіру және әлеуметтік бейімделу үшін қажетті көмек көрсетілуге тиіс.

4-тарау. Бала және отбасы

22-бап. Баланың отбасындағы құқықтары.

Бала отбасында Қазақстан Республикасы конституциясында, осы заңда және ҚР-ның өзге де заң актілерінде белгіленген құқықтарға ие.

Бүгінгі күні отбасына қатысты мемлекеттік саясаттың бейнесі болатын және оның қызмет аясы мен қорғаушының құқықтық кепілдіктерін ұлғайтатын осындай қалыптағы заңдарды қабылдау қажеттілігі туды.

Зорлық-зомбылықпен табысты күресу үшін бірінші кезекте осы мәселеге қоғамның көзқарасын өзгерту керек.

Балаларға қамқорлық жасау, баланың абыройы мен құқықтарын құрметтеу – бұл тек мемлекеттің ғана емес, сонымен қатар жекелеген әрбір адамның міндеті...

Қорытынды: Отбасында адам бойындағы асыл қасиеттер жарқырай көрініп, қалыптасады. Отанға деген ыстық сезім – жақындарына, туған-туысқандарына деген сүйіспеншіліктен басталады.

Әбу Құдабаев атындағы
№197қазақ орт мектеп директоры

Е.К.Ақшалов

Анықтама

Әбу Құдабаев атындағы №197 қазақ орта мектебінде 17 қаңтар күні сағат 10:00 де 8-11 сынып оқушылары арасында «Есірткісіз болашаққа, нық қадам» «Лудомания қоғам дерті» «Жыныстық тәрбие,репродуктивті денсаулық» «Зорлық-зомбылықсыз балалық шақ» тақырыптарында Облыстық жастар ресурстық орталығының маманы Сұлтан Нұрбол Балтабайұлы және фельдшер маманы Тұрғанбек Алмас Жұмабекұлы келіп және Мектеп директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Н.Жукашов Г.Кенбаева мектеп психолгы К.Айғараева әлеуметтік педагог Г.Рахметова мектеп оқушыларына кездесу ұйымдастырылып түсіндірме жұмыстары жүргізілді.Мектеп оқушыларынан жаман әдеттен аулақ болу жөнінде ақпарат берілді.Оқушылар сала мамандарына сұрақ қойып пікір алмасты.

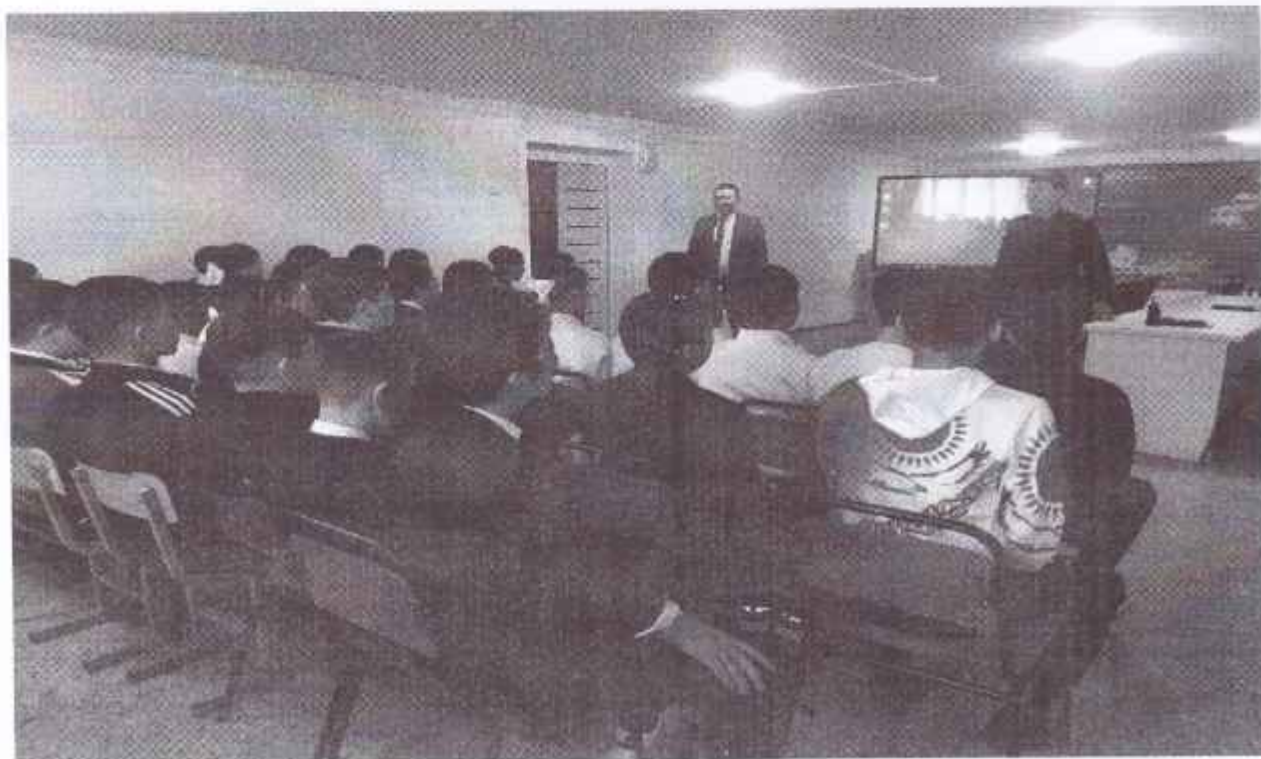
1. <https://www.facebook.com/share/p/Lc1gGwGiDRx7Weem/?mibextid=xfxF2i>

Мектеп директоры

Е.Ақшалов

АНЫҚТАМА

Әбу Құдабаев атындағы №197 қазақ орта мектебінде 24 қаңтар күні сағат 11:00 де мектеп инспекторы полиция аға лейтенанты Рахымжан Жумадилдаев зорлық-зомбылықтың алдын алу мақсатында 8-11 сынып оқушылары арасында жиналыс өткізіліп түсіндірме жұмыстары жүргізілді. Жиналыстың мақсаты осы заң арқылы балаларды қоғамдағы толымды өмірге даярлау олардың қоғамдық мәні бар және шығармашылық белсенділігін дамыту, әлемдік өркениеттің жалпы адамзатқа тән құндылықтары негізінде оларды жоғары имандылық қасиеттерге елжандылық пен азаматтыққа тәрбиелеу, олардың бойында ұлттық сана сезімді қалыптастыру. Зорлық зомбылық құқықта «Бір адамның екінші бір адамға, оның жеке басына тиіспеушілік құқығын бұзатын тәни және психикалық ықпал жасау» делінген.

**Әбу Құдабаев атындағы №197 қазақ орта мектебінде 2-4 сыныптар
аралығында өткізіліп жатқан «Қауіпсіз жол» тақырыбында өткізілген
жиналысының ХАТТАМАСЫ**

05 қаңтар 2024 жыл

Қызылорда қаласы

Қатысқандар:

ҚПБ ЖПҚБ ЮПБ-ның УПИ-ры полиция аға лейтенанты Р.Жумадилдаев
Мектеп директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Н.Жукашов және
сынып жетекшілері.

Күн тәртібінде:

Мектеп оқушыларының жолда жүру ережелерін таныстыру.

Тыңдалды:

1.Күн тәртібіндегі мәселе бойынша Әбу Құдабаев атындағы №197 қазақ орта мектебінің инспекторы, полиция аға лейтенанты Р.Жумадилдаев сөз алды.Ұстаздар мен бастауыш сынып оқушыларының мектепке келіп кетер уақыттарында балаларға үнемі жол қозғалысы қауіпсіздігі жөнінде ескертіп отыруын және бірінші сыныпқа жаңадан келген балалардың сабақтан ата-аналарынсыз кетіп қалмауын қадағалауларыңызды сұраймын.Бастауыш сынып оқушыларының үйлерінен мектепке келіп кететін жолдарын зерделеп,ыңғайлы жолдарды таңдап жүру схемаларын сызып берулеріңізді сұраймын.Құрметті ұстаздар сіздерден тағыда сұрарым балаларымызға күнделікті сабақтан қайтарда жолда өздерін қалай ұстау керек екенін,жолдың үстінде өте қауіпті екенін ескертіп отыруларыңызды және мүмкіндігінше аялдамаға дейін шығарып салып отыруларыңызды сұраймын.

2.Мектеп директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Н.Жукашов сөз алып.Кешігуге байланысты ескертулер бар екендігіне тоқталды.Оқушылардың сабақтан соң уақытылы қайтуы,түнгі уақытта сағат 23:00 ден кейін заңды өкілінсіз жүрмеу керектігін қатаң ескертілді.Сынып оқушыларының сабақ арасында кешігіп кіруіне байланысты тәртіпсіздіктер байқалуда екендігі айтты.Жол ережесін қатаң сақтап,жаяу жүргіншіге арналған жолмен жүруді,алыстан көлікпен қатынайтын оқушылардың көлікке міну,көлікті күту кезінде аялдамаға барып автобуска отыруын қатаң ескертті.Мектеп ережесіне байланысты,мектеп формасын қатаң қадағалауды,ұялы телефон ұстауға рұқсат берілмейтінін ескертті.

Мектеп инспекторы Р.Жумадилдаевқа, оқушылар өз ойларында жүрген қызықты сұрақтарын қойып,тұшымды өз жауаптарын алды.

Мектеп директоры

Е.Ақшалов